

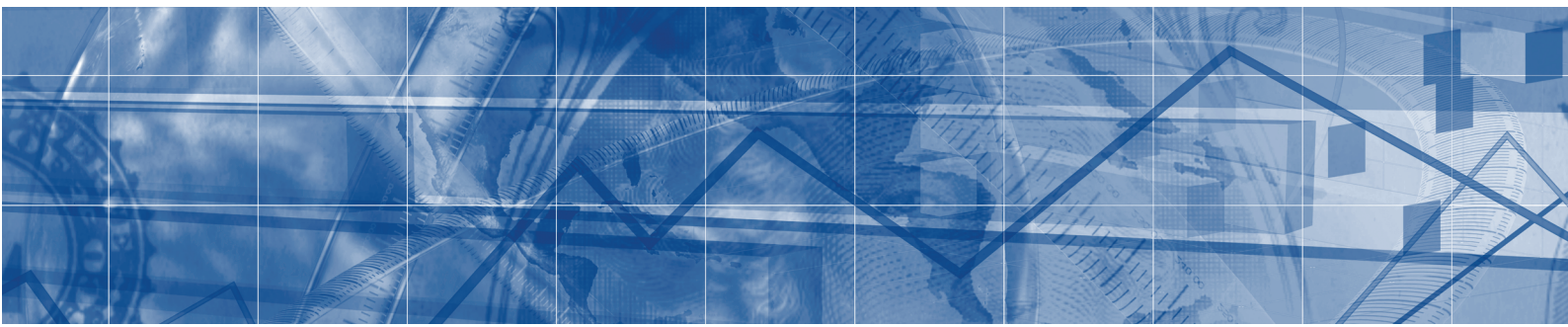

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4

Журнал

грудень 2024

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4
грудень 2024
Журнал

Виходить щоквартально

Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.

Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 15 від 17.12.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

ЗМІСТ

Аляб'єва Я. В. Диджиталізація договірного права: юридичні виклики укладення електронних договорів	5
Андрущенко Є. В. Застосування представництва в електронній комерції	8
Артюшенко П. О. Роль договірного права у міжнародному менеджменті	10
Белевцова Д. О. Договір найму (оренди) транспортного засобу: юридичні аспекти та цікаві випадки	12
Безкоровайна С. П. Особливості обліку основних засобів сільськогосподарських підприємств в умовах воєнного стану	15
Бонтей Д. В. Оцінка ефективності міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування	17
Бутенко К. В. Особливості правового регулювання донату як форми укладення договору пожертви	21
Ванюшкін О. Д. Взаємодія Україна-НАТО: контекст і перспективи	24
Васковець А. С. Особливості обліку кредитних операцій: овердрафт, репо та факторинг	27
Ващенко Ю. О. Особливості укладення електронних договорів у сучасному праві	29
Гисар С. Ю. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства оптової торгівлі	31
Гонтаренко Д. О. Особливості та перспективи впровадження системи електронного документообігу в бюджетних установах України	34
Гриценко Ю. О. Контент-маркетинг як важливий елемент маркетингової стратегії компанії	36
Дворська О. О. Особливості формування асортименту продуктів кондитерської галузі на основі маркетингового підходу	39
Демидова Д. В. Правовий аспект використання тварин у наукових дослідженнях	43
Деревицька Є. В. Шляхи підвищення ефективності використання ресурсів сільськогосподарського підприємства	45
Деревицька Є. В. Роль ефективного використання ресурсів у забезпеченні розвитку сільськогосподарських підприємств	48
Золочевська А. Ю. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «маркетингова діяльність підприємства»	52
Зяцько О. В. Деякі правові аспекти спадкування неповнолітньою особою	54
Карпенко С. І. Засоби масової інформації як інструмент міжнародних відносин	57
Касарім Д. М. Еволюція стратегічного партнерства між США та Індією: виклики та можливості в контексті Індो-Тихоокеанської стратегії	60
Клименко Д. О. Питання гендерної рівності в праві України	63
Кобаладзе З. В. Щодо договору купівлі-продажу авто в сучасних умовах	66
Король Є. В. Наслідки впливу строку для прийняття спадщини	68
Косий І. В. Застосування архітектури headless cms для розроблення вебзастосунків	70
Кривенко Р. К. Деякі правові аспекти договору про сурогатне материнство	73
Кривошея А. О. Спадкування бізнесу: правові аспекти передачі корпоративних прав	75
Кузьменко Д. Є. Стратегія сталого розвитку для виробничих підприємств: ключові етапи розробки та успішного впровадження	79
Курилко О. Р. Правові аспекти регулювання немайнових відносин подружжя за шлюбним договором	81
Лиманський Я. В. Управління людськими ресурсами як фактор підвищення ефективності підприємницької діяльності	84

Лохман Ю. В. Особливості маркетингових комунікацій в публічному управлінні.....	87
Любченко Н. О., Бринза Н. О. Створення інтерактивного проекту екскурсій за картами руйнувань	91
Ляшко К. А. Перспективи впровадження системи ICTS на українських підприємствах.....	94
Мінченко А. В. Сучасні особливості здійснення розрахункових операцій підприємства та їх обліку	97
Маркіна С. С. Романо-германська система права та її підвиди	100
Німа А. О. Особливості складання звітності бюджетних установ	102
Олійник Ю. В. Фраудаторний правочин	105
Панченко Д. С. Обґрунтування стратегічних рішень для підвищення конкурентоспроможності в умовах глобалізації.....	107
Петровська Є. М. Правові аспекти договорів у сфері ІТ	111
Петько А. А. Фактори впливу на довгострокові темпи економічного зростання країн світу	114
Подольська С. Ю. Сутність стратегічних позицій та роль їх оцінювання в забезпеченні подальшого розвитку підприємства	119
Подольська С. Ю. Методи оцінювання стратегічних позицій підприємства	121
Поляков І. В. Управління ризиками підприємства для забезпечення його конкурентоспроможності.....	124
Попова В. К. Методи оцінювання ефективності стратегічного управління в умовах економічної нестабільності	129
Приходько В. Є. Аналіз сучасних методів ухвалення управлінських рішень.....	132
Рекалова А. С. Правові аспекти визнання правочину недійсним.....	135
Самотой К. О. Геополітичні наслідки війни в Україні для системи міжнародних відносин.....	137
Самотой К. О. Вплив глобалізації на міжнародні відносини: нові можливості та загрози	140
Скрябіна П. Є. Проблема неформальних трудових відносин	143
Сорочан Д. Е. Етапи впровадження роботизованих систем у складський процес підприємства	146
Сотникова А. В. Захист прав споживачів у сфері електронної комерції.....	148
Столбова Я. Д. Сутність і особливості маркетингової політики просування некомерційних організацій.....	151
Тараненко М. І. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності в умовах розвитку цифрових технологій	154
Тимофєєва С. О. Домашнє насильство як кримінально-правове явище.....	156
Тимошенко Ю. С. Порівняння національних і міжнародних стандартів щодо розкриття інформації з обліку доходів	160
Фойницька С. Г. Цивільне право і штучний інтелект: правосуб'єктність і відповідальність.....	162
Циганок Ю. С. Нормативно-правове регулювання екологічної логістики в Україні.....	164
Чернокур А. В. Методи й інструменти ретеншн-маркетингу в сучасному бізнесі	167
Чубакова В. В. Реформування системи обліку в Україні за вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності.....	170
Шкарупета В. А. Регіональне лідерство Японії в Індо-Тихоокеанському регіоні.....	173

ГЕОПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ДЛЯ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК 327

Самотой К. О.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті проаналізовано геополітичні наслідки війни в Україні для системи міжнародних відносин. Показано зміни в балансі сил, вплив на глобальну безпеку, енергетичні ринки, міжнародні організації та ефективність міжнародних санкцій.

Ключові слова: війна в Україні, міжнародні відносини, геополітика, глобальна безпека.

Annotation. The article examines the geopolitical consequences of the war in Ukraine for the international relations system. It analyzes shifts in the balance of power, impacts on global security, energy markets, international organizations, and the effectiveness of international sanctions.

Keywords: war in Ukraine, international relations, geopolitics, global security.

Війна в Україні, яка розпочалася у 2014 р. з анексії Криму і переросла у повномасштабне військове вторгнення Російської Федерації в 2022 р., суттєво змінила баланс сил у світі та створила безпрецедентні виклики для міжнародної системи відносин. Глобальний геополітичний ландшафт трансформується, оскільки цей конфлікт не лише став центральною точкою напруженості у Європі, але й глибоко вплинув на економічну, політичну та безпекову архітектуру міжнародної спільноти.

Значення цієї війни виходить далеко за межі регіону, впливаючи на глобальну енергетичну безпеку, економічні зв'язки, гуманітарні процеси та політичні відносини між великими гравцями на світовій арені, такими як США, Європейський Союз, Китай і Росія. Міжнародні організації, включаючи Організацію Об'єднаних Націй (ООН) і НАТО, стикаються з викликами щодо своїх ролей та ефективності у вирішенні міжнародних конфліктів і підтриманні міжнародного порядку.

Важливою науковою проблемою є оцінка того, як війна в Україні впливає на міжнародні відносини та безпекові структури, а також виявлення нових тенденцій у глобальній політиці, які можуть спричинити подальшу дестабілізацію чи нові альянси. Це дослідження спрямоване на виявлення геополітичних наслідків війни, що розгортається, та аналіз реакцій на глобальному рівні для прогнозування майбутніх тенденцій у міжнародних відносинах.

Впродовж останніх років було опубліковано багато досліджень, що присвячені різним аспектам війни в Україні та її впливу на міжнародні відносини. Наприклад, дослідження Олександра Литвиненка (2022) пропонує аналіз ролі НАТО у підтримці безпеки Східної Європи та зміцненні союзників після початку військової агресії Росії/ У цьому дослідженні розглядається ескалація конфлікту, зокрема посилення позицій НАТО на східних рубежах і взаємодія із країнами-членами Альянсу [1].

Також помітною є праця Ганни Шаріф (2023), яка досліджує вплив санкцій проти Росії на глобальну економіку та енергетичний ринок. Шаріф зазначає, що введені заходи мали сильний економічний вплив на Росію, але одночасно спричинили перетворення енергетичних стратегій у Європі, що вимагає нових підходів до забезпечення енергетичної безпеки [2].

Одним із ключових досліджень є праця Андрія Біленка (2023), де аналізується роль ООН у конфлікті, а також неефективність її механізмів у врегулюванні війни. А. Біленко вказує на те, що ООН стикається з обмеженнями через розкол серед постійних членів Ради Безпеки, особливо враховуючи вето Росії. Ці обмеження ставлять під сумнів ефективність ООН у вирішенні сучасних конфліктів [3].

Незважаючи на те, що вже багато аспектів війни було розглянуто, залишаються невирішеними питання щодо довгострокових геополітичних наслідків цієї війни. Не повністю досліджено, як зміна балансів сил і зміцнення військових альянсів у відповідь на конфлікт може вплинути на систему міжнародних відносин у майбутньому. Це дослідження спрямоване на заповнення цієї прогалини, зокрема шляхом аналізу нових геополітичних викликів, що виникають через війну, і їх впливу на глобальну безпеку.

Метою цієї статті є всебічний аналіз геополітичних наслідків війни в Україні для системи міжнародних відносин. Основними завданнями є:

1. Аналіз зміни балансів сил на глобальному рівні та їх впливу на міжнародну безпеку.
2. Виявлення нових тенденцій у відносинах між великими світовими гравцями, зокрема між США, Китаєм, ЄС та Росією.
3. Оцінка реакції міжнародних організацій, таких як ООН і НАТО, на конфлікт та їхнього внеску у врегулювання ситуації.
4. Визначення довгострокових викликів, пов'язаних з економічною та енергетичною безпекою, що постають внаслідок війни.
5. Оцінка нових прецедентів у міжнародному праві, зокрема стосовно санкцій та гуманітарної підтримки.

Після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 р. баланс сил на глобальному рівні зазнав значних змін. Одним із найпомітніших наслідків є посилення солідарності країн-членів НАТО, які об'єдналися для підтримки України як військово, так і політично. Відповідь НАТО включала значне збільшення військової присутності на східному фланзі Альянсу та збільшення постачань зброї для України.

Крім того, війна призвела до суттєвого поглиблення кризи у відносинах між Росією і Заходом. Запровадження масштабних санкцій проти Росії значно послабило її економічний потенціал і викликало перебудову глобальних ланцюгів постачання, особливо в енергетичному секторі. Росія, зіткнувшись із санкційним тиском, намагається зміцнити свої відносини з Китаєм, а також розширити співпрацю з іншими країнами Азії та Африки, які не приєдналися до західних санкцій. Однак, незважаючи на підтримку з боку окремих країн, Росія опинилася в ізоляції від більшості західних держав і міжнародних інституцій.

Водночас Китай займає унікальну позицію у цьому конфлікті. З одного боку, Пекін декларує нейтралітет і закликає до мирного врегулювання конфлікту, з іншого боку, підтримує економічні та політичні відносини з Росією, виступаючи проти санкцій. Така стратегія дозволяє Китаю посилювати свою роль у глобальній економіці та безпеці, збільшуючи свій вплив у регіонах, де вплив Заходу слабшає через війну.

Одним із ключових наслідків війни в Україні стало те, що багато країн переглянули свої стратегії у сфері національної безпеки та оборони. Вторгнення Росії змусило уряди по-новому оцінити рівень загрози та готовність до реагування на неї. Європейські держави, які тривалий час зберігали відносно низькі оборонні бюджети після закінчення Холодної війни, тепер кардинально змінюють свій підхід до безпеки.

Наприклад, Німеччина оголосила про істотне збільшення витрат на оборону, що є найбільшим таким кроком з часів Другої світової війни. Це рішення стало своєрідним історичним зламом у політиці безпеки Німеччини, яка раніше обмежувала свої оборонні витрати та зосереджувалася на дипломатичних зусиллях і миротворчості. Відповідно до нових планів Німеччина планує збільшити свій оборонний бюджет до 2 % ВВП, що відповідає стандартам НАТО [1, с. 16–17]. Цей крок має на меті посилити військовий потенціал країни та зміцнити її роль у системі колективної оборони Альянсу.

Подібні зміни відбуваються і в інших країнах Європи. Франція, Велика Британія, Польща та країни Балтії також оголосили про збільшення своїх оборонних витрат і нарощування військових можливостей [2, с. 45]. Конфлікт в Україні підштовхнув Європу до розуміння, що потенційні загрози можуть стати реальними набагато швидше, ніж передбачалося, і тому держави-члени НАТО почали більш активно інвестувати в оборону.

Війна в Україні також стала каталізатором для поглиблення співпраці між європейськими країнами та НАТО. Країни Центральної та Східної Європи, які розташовані найближче до кордонів Росії, відчули особливу загрозу і розпочали активне зміцнення своїх оборонних можливостей. Польща, країни Балтії (Естонія, Латвія, Литва), Румунія та інші держави східного флангу НАТО значно посилили військову співпрацю із США та іншими союзниками по Альянсу [3, с. 25].

Польща стала однією з найбільших отримувачів військової допомоги та активно розширює свою армію. Вона збільшила кількість військовослужбовців, уклала контракти на закупівлю сучасних зразків зброї (танки Abrams, літаки F-35, ракетні системи Patriot) і укріпила свою роль ключового партнера США в регіоні [4, с. 50–53]. Це значне посилення оборонного потенціалу Польщі не лише підвищує її національну безпеку, але й робить її важливим елементом оборони всього східного флангу НАТО.

Країни Балтії, які мають довгу історію напружених відносин із Росією, також суттєво зміцнили свої оборонні позиції. Вони тісно співпрацюють з НАТО, регулярно проводять військові навчання з американськими та європейськими силами на своїй території, щоб бути готовими до можливої агресії [5, с. 40]. Стратегічне значення цих країн для НАТО полягає в їхньому розташуванні на кордоні з Росією, що робить їх основною лінією оборони Альянсу на північному сході.

Конфлікт в Україні також сприяв активізації дискусій щодо стратегічної автономії Європейського Союзу. Війна підкреслила необхідність для ЄС розвивати власні оборонні можливості та зменшувати залежність від НАТО і, зокрема, США у питаннях безпеки. Європейський Союз розробив низку ініціатив для посилення своєї ролі у сфері безпеки, таких як Європейський оборонний фонд та плани зі створення спільних сил швидкого реагування [6, с. 18–20].

Однак, незважаючи на ці кроки, ЄС і надалі зберігає тісну співпрацю з НАТО, особливо в контексті війни в Україні. Військова підтримка ЄС для України, включно з фінансовими ресурсами на закупівлю зброї та обладнання, стала важливим елементом стратегії допомоги Україні [7, с. 42]. Це демонструє, що Європейський Союз прагне збалансувати свою автономію із тісною співпрацею з НАТО, щоб ефективніше реагувати на загрози.

Загалом війна в Україні змінила не лише підходи до оборони в Європі, а й спричинила глобальні зрушення в системі безпеки. Активізація НАТО, зростання оборонних бюджетів та переосмислення ролі ЄС у сфері безпеки можуть стати передумовами для подальших змін у глобальній безпековій архітектурі. У майбутньому можливим є формування нових безпекових альянсів та угод, які ще більше посилять співпрацю між країнами в умовах зростаючих загроз [8, с. 15].

Також важливо зазначити, що конфлікт в Україні може призвести до нових підходів до оборонної політики та планування, які враховуватимуть загрози гібридної війни, кібератак та інших нетрадиційних форм агресії [9, с. 46]. У результаті, система міжнародної безпеки може стати більш гнучкою та адаптивною до нових викликів, які виникли внаслідок війни в Україні.

Міжнародні організації, такі як ООН і НАТО, відіграли ключову роль у реагуванні на конфлікт, проте їхня ефективність і здатність впливати на ситуацію викликають суперечки. ООН, яка традиційно виступала головною ареною для вирішення міжнародних конфліктів, виявилася паралізованою через вето Росії в Раді Безпеки. Це ще раз підкреслило проблему дієздатності ООН у ситуаціях, коли один із постійних членів Ради Безпеки є учасником конфлікту.

НАТО, навпаки, значно посилило свої позиції, мобілізувавши країни-члени для надання військової допомоги Україні та збільшивши свою присутність на східному фланзі. Однак важливо зазначити, що НАТО утримується від прямої військової участі у конфлікті, що свідчить про складність балансування між підтримкою України та уникненням ескалації з Росією.

Війна в Україні стала каталізатором глибоких змін на енергетичних ринках, особливо у Європі. Санкції проти Росії призвели до суттєвого зменшення постачань російського газу до Європи, змусивши країни шукати нові джерела енергії та розвивати альтернативні енергетичні стратегії. ЄС активізував співпрацю з такими країнами, як Норвегія, Катар та США, для постачання природного газу.

Окрім того, війна прискорила розвиток відновлювальних джерел енергії, оскільки країни прагнуть зменшити свою залежність від викопних видів палива, особливо з Росії. Це відкриває нові перспективи для енергетичної трансформації та створення екологічно стійкої економіки.

Отже, війна в Україні суттєво змінила геополітичний ландшафт і призвела до значних змін у системі міжнародних відносин. Основні наслідки конфлікту включають зміну балансів сил у світі, зокрема зміцнення НАТО та поглиблення кризи у відносинах між Заходом і Росією. Конфлікт також спричинив перегляд безпекових стратегій у Європі та посилив дискусії щодо стратегічної автономії ЄС. Окрім того, війна призвела до трансформації глобальних енергетичних ринків, стимулюючи розвиток відновлюваних джерел енергії.

Подальші дослідження можуть бути зосереджені на аналізі довгострокових наслідків війни для глобальної економіки та міжнародних відносин, а також на вивченні нових тенденцій у міжнародному праві та безпекових альянсах.

Науковий керівник – д-р істор. наук, доцент Кравченко О. В.

Література: 1. Литвиненко О. Є. Роль НАТО у забезпеченні безпеки в Східній Європі після початку військової агресії Росії. *Міжнародні відносини і світова політика*. 2022. № 12. С. 3–15. 2. Шаріф Г. М. Вплив санкцій на Росію та глобальну енергетичну безпеку. *Енергетичні ринки і міжнародні відносини*. 2023. № 4. С. 45–58. 3. Біленко А. В. ООН і війна в Україні: роль та обмеження в сучасних конфліктах. *Геополітика та міжнародне право*. 2023. № 7. С. 20–35. 4. Mearsheimer J. Why the Ukraine Crisis Is the West's Fault. *Foreign Affairs*. 2014. Vol. 93. No. 5. P. 77–89. 5. Tsygankov A. P. The Sources of Russia's Great Power Politics: Ukraine and the Challenge to the European Order. Oxford : OxfordUniversityPress, 2018. 256 p. 6. Trenin D. The Ukraine Crisis and the Resumption of Great-Power Rivalry. 2014. P. 1–12. 7. Стратегічна концепція НАТО 2010 року: НАТО: колективна безпека в епоху глобальних змін. Брюссель : Офіс НАТО, 2010. 55 с. 8. Сміт М. Нова стратегія ЄС у сфері безпеки: оцінка впливу війни в Україні на оборонну політику ЄС. *Журнал міжнародних досліджень*. 2023. № 2. С. 14–22. 9. Кордон Ю. А. Енергетична безпека Європейського Союзу після війни в Україні: виклики та перспективи. *Проблеми міжнародних відносин*. 2023. № 9. С. 40–52.

Стаття надійшла до редакції 06.11.2024 р.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ

УДК 327

Самотой К. О.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті розглянуто вплив глобалізації на міжнародні відносини, зокрема нові можливості економічної інтеграції, культурного обміну та технологічного розвитку, а також загрози для суверенітету, безпеки та соціальної рівності.

Ключові слова: глобалізація, міжнародні відносини, економічні зв'язки, культурний обмін, нерівності, кібербезпека, суверенітет.

Annotation. The article examines the impact of globalization on international relations, including new opportunities for economic integration, cultural exchange, and technological development, as well as threats to sovereignty, security, and social equality.